

taelse baade fra Regjeringen og det i Sagen nedfattede Udvalg, at man gik ud fra, at denne Lov skulde vedtages saa tidlig, at der, inden den traadte i Kraft, kunde komme en Rigsdagssession imellem. Der staaer i Rigsdags-tidenden for 1865—66 Tillæg A. Sp. 828: Man ønskede, at en Rigsdagssession maatte falde i Mellemtiden, „saa at det endog efter Udkastets Vedtagelse kan blive muligt for Vedkommende at fremkomme med en Paavistning af Interesser, som ikke maatte vare tilstrækkelige varetagne ved Loven, og som derfor kunde kræve en yderlige Undtagelse fra dennes Bud“. Som sagt, denne Udtalelse findes i Regjeringens Motiver til Lovudkastet, er gjentagen af Udvalget, gjentagen i Salen og troet af Befolkningen, men, tager jeg ikke meget fejl, har den høitærede Minister et forskjelligt Standpunkt. Han gaaer ud fra den Anskuelse, at den Lov, som var vedtagen i 1865 og udstedt 16de Februar 1866, i den Grad skulde respecteres, at selv om der paavistes Trang dertil, forinden den traadte i Kraft den 1ste April 1867, maatte der dog ingen Forandring ske i den. Jeg har som Repræsentant for et af disse Districter flere Gange fra Efteraaret 1865, da Ministeren i November tiltraadte sin Post, og til 1ste April 1867, henvendt mig til vedkommende Contoirer og til Ministeren selv angaaende disse Mølleres fortvivlede Stilling, men først blev jeg i lang Tid kun modtagen med den Bemærkning, som man dengang modte allevegne, hvad man maa beklage, men nok kan forstaae, at man var saa ubekjendt med Forholdene i disse Districter, at man havde en vis Ungstelse for at røre ved dem. Senere ryffede Tiden mere og mere frem, og tilsidst resolverede Ministeren, at han, naagtet han erkjendte, at Billighed talte for, at Møllerne stilledes lige med Møllerne i Kongeriget efter Loven 14de April 1852, dog ikke kunde give dem denne Ventetid forinden 1ste April 1867, da andre Vanfteligheder vare traadte til navnlig fra deres Side, som havde speculeret i, at Loven af 16de Februar 1866 skulde blive en endelig Lov. Jeg maa bemærke, at ligesom den tidligere Regjering saaledes udtalte Udvalget sig, som behandlede det Udkast, der blev til Lov 16de Februar 1866,

at det meget beklagede, at der ikke var Repræsentanter her i Salen, som havde localt Kjendskab til disse Districter, og denne Lov gik igjennem her i Salen med fuldstændig Tausshed undtagen fra Udvalgets Side. Dette troer jeg, er et Fingerpeg paa, at der manglede localt Kjendskab, thi jo større localt Kjendskab, desto mere Debat. Naturligviis kan Mangel af Debat have mange Grunde, men jeg tillader mig deraf at udbrage den Slutning, at man saavneede Kjendskab til Sagen. Efterat denne Lov er udkommen, have disse Møllere atter været bragte paa Bane ved en anden Lov, nemlig Loven om de incorporerede Districters Matriculering af 29de Marts 1867, altsaa forinden førstnævnte Lov traadte i Kraft, og ved Behandlingen af denne Lov erkjendte baade den høitærede Indenrigsminister og den høitærede Finansminister disse Mølleres uheldige Stilling, men der var den uheldige Omstændighed tilstede, at medens Indenrigsministeren tilraadede, at de fik en Pengeerstatning, ønskede Finansministeren, at de maatte faae en Ventetid; men den ene Minister stillede sit Duffe høiere end den andens, og Resultatet blev, at Møllerne fik hverken Tid eller Penge, og Tid er som bekjendt ogsaa Penge. Senere har Ministeren forelagt her i Thinget en Møllelov, som blev vedtagen her og i det andet Thinget og udkom, nemlig den om Dalbymølle. Ved den Leilighed var det, jeg tillod mig at berøre Forholdet med de andre Møllere, og Ministeren udtalte da, at han var uskyldig deri; thi Loven var ikke forelagt af ham, og den var vedtagen af Rigsdagen. Der er, troer jeg, en stor Misforstaaelse tilstede hos den ærede Minister. Ministeren tiltraadte først i November 1865, Loven traadte i Kraft 1ste April 1867; mellem disse to Tidspunkter laa der rigelig 5 Hverdingaar, og i denne Tid kunde naturligviis mange Gange være udstedt en Lov, som gav de incorporerede Møllere 10 Aar eller i alt Fald en forvarig Ventetid, og disse Møllere troede stadigt derpaa som noget Selvfølgeligt; men dog kom der ingen Lov ud derom. Deres Tro paa Ventetid var saa rodfæstet, at Møllerne i Slesvig i 1865 og 66 bleve kjøbt til en saadan Prits, at man 1ste April